

Przemysław Wielowiejski

Święty Gaj, st. 6, gm. Rychliki, woj.
elbląskie, AZP 20-51/18

Informator Archeologiczny : badania 30, 191-192

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SULKOWO RZECZNE,

st. st. 3, 5, 7, 8,
gm. Mochowo, woj. płockie,
AZP 45-52/28, 30, -, -

- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada kultury łużyckiej (epoka brązu – okres halszacki)
- osada z okresu wpływów rzymskich
- osada wczesnośredniowieczna (VII–VIII, XII–XIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego, przeprowadzone w dniach od 1 września do 20 października przez mgr. Wojciecha Sicińskiego (Fundacja Badań Archeologicznych im. prof. K. Jażdżewskiego w Łodzi), z udziałem mgr. Tomasza Prokopa. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA. Badania prowadzono w 2 wykopach głównych: I (st. 3, 5, 7) i II (st. 8), o wymiarach 13 x 240 i 3 x 15 m. Łącznie przebadano powierzchnię 3165 m².

W wykopie I odkryto łącznie 77 obiektów archeologicznych, w tym 24 paleniska, 17 jam osadniczych i 36 dołków postępujących. Były one zróżnicowane chronologicznie – 9 palenisk zostało wydatowanych na okres wpływów rzymskich, 2 na wczesne średniowiecze, w pozostałych brak było materiału zabytkowego; 11 jam osadniczych pochodziło z okresu wpływów rzymskich, pozostałe nie zawierały materiału datującego; tylko 6 dołków postępujących można było wydatować na podstawie ceramiki podobnie jak jamy. Luźno odkryto także ceramikę kultury łużyckiej. Wykop II dostarczył 10 obiektów, w tym 2 paleniska, jamę osadniczą oraz 7 dołków postępujących. Jamę chronologicznie umieścić można w okresie trwania kultury łużyckiej, natomiast jedno z palenisk w okresie wpływów rzymskich. W pozostałych obiektach brak było materiału zabytkowego. Luźno odkryto kilka fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych oraz dużą ilość fragmentów naczyń kultury łużyckiej. Materiał zabytkowy to przeważnie ceramika naczyńowa ręcznie lepiona, w niewielkich ilościach również obtaczana (wczesnośredniowieczna) oraz polepa. Znalezione także 2 przęśliki gliniane z okresu wpływów rzymskich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi. Badania nie będą kontynuowane.

Szarów, st. 2,
gm. Klaj, woj. krakowskie

patrz: neolit

Szarów, st. 4,
gm. Klaj, woj. krakowskie

patrz: neolit

Sztynwag, st. 4,
gm. Grudziądz, woj. toruńskie

patrz: neolit

Szynych, st. 12,
gm. Grudziądz, woj. toruńskie

patrz: wczesna epoka żelaza

ŚWIĘTY GAJ, st. 6,
gm. Rychliki,
woj. elbląskie,
AZP 20-51/18

- cmentarzysko kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Przemysława Wielowiejskiego (Instytut Archeologii i Etnologii PAN). Finansowane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej. Trzeci sezon badań. Badania prowadzone w ramach programu „Adalbertus” (lata 1994–1996) objęły łącznie 518 m² powierzchni.

Odkryto 28 grobów, w większości szkieletowych, oraz luźne materiały ceramiczne związane z kulturą oksywską. Wszystkie obiekty były mocno zniszczone w częściach stropowych. Uzyskany materiał zabytkowy pozwala określić okres funkcjonowania cmentarzyska na przedział I połowa I w. n.e. (m.in. zapinka A 68) – przełom IV/V w. n.e. (klamra do pasa typu II, odmiany 16–20).

Prace badawcze na stanowisku nr 18, ze względu na jego duże walory badawcze oraz znaczne zniszczenie obiektów, powinny być kontynuowane w jak najszerszym zakresie w latach następnych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN i w Muzeum w Elblągu. Wyniki badań zostaną opublikowane w pracy: P. Wielowiejski, *Święty Gaj, woj. elbląskie. Cmentarzysko kultury wielbarskiej z okresu wpływów rzymskich* (w:)

ADALBERTUS – Tło kulturowo-geograficzne wyprawy misyjnej św. Wojciecha na pogranicze polsko-pruskie, t. 1, Warszawa 1998, s. 109–140. Badania nie będą kontynuowane.

TARGOWISKO, st. 3,
gm. Kłaj,
woj. krakowskie,
AZP 104–60/42

- osada kultury lendzielskiej (neolit)
 - osada kultury lużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
 - cmentarzysko kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)
 - ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
- Sondażowe badania wykopaliskowe w związku z budową autostrady A4, przeprowadzone przez Krakowski Zespół do Badań Autostrad. Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad.

Targowisko, st. 8,
gm. Kłaj, woj. krakowskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

Targowisko, st. 9,
gm. Kłaj, woj. krakowskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

TARGOWISKO, st. 10,
gm. Kłaj,
woj. krakowskie,
AZP 104–60/52

- osada(?) neolityczna
 - osada kultury lużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
 - osada kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich)
- Sondażowe badania wykopaliskowe w związku z budową autostrady A4, przeprowadzone przez Krakowski Zespół do Badań Autostrad. Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Założono wykopy sondażowe o powierzchni 160 m².

Targowisko, st. 12,
gm. Kłaj, woj. krakowskie

patrz: neolit

Targowisko, st. 13,
gm. Kłaj, woj. krakowskie

patrz: neolit

Targowisko, st. 26,
gm. Kłaj, woj. krakowskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

TARNOWO PAŁUCKIE,
st. 13, gm. Wągrowiec,
woj. piłskie
AZP 43–31/108

- osada produkcyjna kultury wielbarskiej (fazy B₂–C₂)
- Badania wykopaliskowe przeprowadzone przez mgr Mirosławę Dernogę (PSOZ Piła). Finansowane przez PSOZ. Drugi sezon badań. Wykopy założono w centralnej części stanowiska, w strefie przykrawężnej terasy nadzalewowej jeziora Rygielskiego, nawiązując do siatki arowej założonej w 1995 r. Przebadano powierzchnię 3 arów.
- Odsłonięto 24 obiekty, w tym piece gospodarcze o konstrukcji kopulastej, paleniska i ogniska dymarskie. Ruchomy materiał archeologiczny składał się z fragmentów naczyń ceramicznych, polepy, bryłek żużla, kości ze śladami obróbki oraz dwóch glinianych przęslików. Na podstawie dotychczasowych wyników badań stwierdzono, że odkryta została osada kultury wielbarskiej z faz B₂–C₂ (połowa III–2 połowa II w.).
- Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Piłce. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Studiach i materiałach do dziejów Pałuk”, t. III, Poznań 2000.
- Badania będą kontynuowane.

TARNÓW, st. 7,
AZP 104–66/7

- osada kultury lużyckiej (środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
 - cmentarzysko(?) grupy tynieckiej kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski)
 - osada wczesnośredniowieczna
- Ratownicze badania wykopaliskowe, w związku z budową obwodnicy tarnowskiej, przeprowadzone w maju przez mgr. mgr. Andrzeja Ceterę i Jerzego Okońskiego (Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska PKZ, sp. z o. o.). Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Krakowie. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię 0,5 ara.